

24.03.2025

Annwyl Cadeirydd

Atodaf isod nodiadau esboniadol ar gyfer yr gwelliannau rwyf wedi gosod ar gyfer y Bil Deddfwriaeth:

Gwelliant 1

Er bod offerynnau statudol wedi dod yn nodwedd gynyddol arwyddocaol o dirwedd ddeddfwriaethol datganoli Cymru, mae gallu'r Senedd i'w craffu yn parhau i fod braidd yn blunt.

Ar hyn o bryd, gall y Senedd ond cymeradwyo neu wrthod offeryn statudol Cymreig yn llawn. Pwrpas y gwelliant hwn felly yw rhoi'r pŵer i'r Senedd ddiddymu adrannau penodol o offerynnau statudol, gan adlewyrchu'r weithdrefn gwahardd a arferir ar hyn o bryd gan Senedd Awstralia, yn hytrach na gorfod diddymu neu wrthod yr offeryn statudol yn ei gyfanrwydd.

Byddai hyn yn cael yr effaith o alluogi'r Senedd i ganolbwyntio ar adrannau penodol sy'n achosi anawsterau tra'n cadw'r amcan polisi ehangach. Byddai'r gwelliant felly yn gwella effeithlonrwydd gweithdrefnau deddfwriaethol y Senedd, tra'n gwella dylanwad Aelodau dros is-ddeddfwriaeth.

Ni fyddai'r gwelliannau hyn yn caniatáu i'r Senedd ddiwygio testun offeryn statudol Cymreig. Yn hytrach, byddent yn caniatáu i'r Senedd ddewis gwrthod darpariaethau unigol yr offeryn, fel dewis arall i wrthod yr offeryn cyfan.

Fodd bynnag, ni fyddai'r weithdrefn ddiddymu diwygiedig hon o'r Senedd yn gymwys i offerynnau statudol ar y cyd neu gyfansawdd nac i Orchmynion yn y Cyngor, nad ydynt yn cael eu gwneud fel "offerynnau statudol Cymru" o dan y Bil ond sy'n parhau i fod fel "offerynnau statudol".

Effaith bresennol y gwelliant felly yw mai dim ond offerynnau statudol Cymru y gellir eu diddymu'n rhannol, tra bydd offerynnau statudol yn parhau i fod yn destun pleidlais syml ie/na yn y Senedd.

Gwelliant 2

Mae gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd yn rhoi pleidlais ie neu na i'r Senedd ar offeryn statudol drafft Cymru yn ei gyfanrwydd. Mae'r gwelliant hwn yn darparu ar gyfer trydydd canlyniad, wedi'i fodelu, i raddau, ar gymal 1 Bil yr Arglwydd Thomas o Greffordd – sy'n galluogi Tŷ'r Arglwyddi i bleidleisio y dylai'r Cyffredin 'feddwl eto' ar offeryn a basiwyd gan Dŷ'r Cyffredin (a thrwy hynny fynd i'r afael â'r anghysondeb cyfansoddiadol o siambr uchaf anetholedig yn gwrthod darn o ddeddfwriaeth sydd eisoes wedi'i gymeradwyo gan y siambr isaf etholedig).

Nid yw deddfwrfa unsiambr etholedig fel y Senedd yn wynebu'r un broblem â'r hyn a ymdrinnir â chymal 1 o Fil yr Arglwydd Thomas o Gresffordd; felly, mae'r gwelliant arfaethedig yn ceisio rhoi cyfle i'r Senedd fynegi pryderon penodol am offeryn i Weinidogion Cymru.

Byddai'r gwelliant yn caniatáu i'r Senedd gymeradwyo offeryn yn amodol ar ddiwygiadau a bennir yn y penderfyniad, ac yn dilyn hynny gall yr awdurdod cyfrifol benderfynu a ddylid gwneud yr offeryn fel y'i diwygiwyd neu dynnu'r drafft yn ôl. Mae hyn yn sicrhau ei bod yn parhau i fod yn glir mai dyma'r awdurdod cyfrifol sy'n arfer y pŵer dirprwyedig i wneud y ddeddfwriaeth. Mae hefyd yn osgoi'r Senedd rhag gorfodi'r awdurdod cyfrifol i wneud offeryn sydd allan o gwmpas y pwerau galluogi, neu nad yw'n gweithio am ryw reswm arall.

O dan yr opsiwn hwn, nid yw'r awdurdod cyfrifol yn cael ei rwystro rhag cyflwyno offeryn statudol drafft newydd yng Nghymru yn y dyfodol, a allai fod yr un offeryn heb ei ddiwygio, neu ei ddiwygio mewn ffordd ychydig yn wahanol i geisio mynd i'r afael â phryderon y Senedd.

Bydd gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd ddiwygiedig yn gymwys i offerynnau statudol Cymru yn unig, gan gynnwys y rhai a wneir o dan ddeddfiadau cyn cychwyn yn rhinwedd Atodlen 1A (nad oes angen ei ddiwygio).

Ni fydd y weithdrefn ddiwygiedig yn gymwys i offerynnau statudol ar y cyd neu gyfansawdd nac i Orchmynion yn y Cyngor, nad ydynt yn cael eu gwneud fel "offerynnau statudol Cymru" o dan y Bil ond sy'n parhau i fod fel "offerynnau statudol."

Gwelliant 3

Mae'r gwelliant hwn yn caniatáu ar gyfer "cywiriad gweinyddol", a ddiffinnir gan ddefnyddio'r meini prawf yng nghymal 2 Bil yr Arglwydd Thomas o Gresffordd, ac sy'n berthnasol i holl offerynnau statudol Cymru a osodwyd gerbron y Senedd, yn hytrach na chael ei gyfyngu i'r rhai sy'n ddarostyngedig i weithdrefn gymeradwyo'r Senedd.

Er mwyn gwella tryloywder, mae'r diwygiadau a awgrymir yn cynnwys gofyniad ar awdurdodau cyfrifol hysbysu'r Llywydd am unrhyw gywiriadau o'r fath. Rhaid i'r awdurdod cyfrifol hefyd anfon copi ardystiedig o'r offeryn statudol Cymraeg cywiredig i'r Llyfrgell Genedlaethol ac Argraffydd Brenin Cymru, ac mae'n rhaid i'r olaf ohonynt gyhoeddi'r offeryn cywir.

Gan fod modd cyhoeddi slipiau cywiro ar unrhyw adeg, a bod y diwygiad arfaethedig yn cynnwys mesurau diogelu ychwanegol ynghylch hysbysu'r Llywydd a'i gyhoeddi drwy Argraffydd y Brenin, nid yw'r gwelliant hwn yn gosod unrhyw derfyn amser ar gywiriadau gweinyddol o'r fath. Dylai hyn hefyd osgoi'r Llywodraeth ganolbwyntio mewn dadl ar unrhyw faterion canfyddedig gyda'r terfyn amser, yn hytrach nag ar y mater mwy perthnasol o roi cywiriad gweinyddol ar sail statudol.

Gwelliant 4

Mae Swyddfa Argraffydd y Brenin ar wahân wedi bodoli yn yr Alban ers 1998 ac yng Ngogledd Iwerddon ers dros ganrif. Ddegawd yn ôl, galwodd pwyllgor cyfansoddiadol y Senedd am greu Argraffydd y Brenin i Gymru ar yr un llinellau, ac ystyriwyd mesur i'r perwyl hwn yn wreiddiol gan y Llywodraeth ar y pryd drwy'r Bil Llywodraeth a Chyfreithiau yng Nghymru.

This amendment would therefore finally achieve this equality of legislative status for Wales by establishing the King's Printer for Wales as an office in its own right – rather than simply a title, as is currently provided in the Bill.

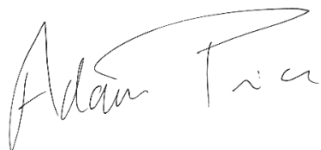
Gwelliant 5

Mae'r diwygiad hwn yn mewnosod darpariaeth newydd yn Rhan 1 o Ddeddf 2019 sy'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru baratoi a chyhoeddi adroddiad ar gywiriadau i offerynnau statudol Cymru bob deuddeg mis.

Gwelliant 6

Mae'r gwelliant hwn yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i adolygu gweithrediad y Ddeddf. Gan fod y ddyletswydd i adolygu yn berthnasol i'r Bil cyfan, mae wedi'i fewnosod fel darpariaeth annibynnol yn Rhan 4 o'r Bil.

Bydd yr adolygiad yn cael ei gynnal o fewn cyfnod o chwe mis ar ôl pen-blwydd cyntaf y Bil yn derbyn Cydsyniad Brenhinol, er mwyn caniatáu digon o amser i holl ddarpariaethau y Bil gael eu dwyn i rym.

Adam Price AS / MS,
Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr
Carmarthen East and Dinefwr

Dear Chair

I attach below explanatory notes on my amendments to the Legislation Bill:

Amendment 1

While statutory instruments have become an increasingly significant feature of the legislative landscape of Welsh devolution, the Senedd's ability to scrutinise them remains somewhat blunt.

At present, the Senedd can only approve or reject a Welsh statutory instruments in full. The purpose of this amendment therefore is to provide the Senedd with the power the annul specific sections of statutory instruments, mirroring the disallowance procedure currently exercised by the Australian Parliament, rather than having to repeal or reject the statutory instrument in its entirety.

This would have the effect of enabling the Senedd to focus on specific sections that cause difficulties whilst retaining the broader policy objective. The amendment would therefore improve the efficiency of the legislative procedures of the Senedd, while enhancing the influence of Members over subordinate legislation.

These amendments would not allow the Senedd to amend the text of a Welsh statutory instrument. Rather, they would allow the Senedd to choose to reject individual provisions of the instrument, as an alternative to rejecting the entire instrument.

However this amended Senedd annulment procedure would not apply to joint or composite statutory instruments or to Orders in Council, which are not made as "Welsh statutory instruments" under the Bill but remain as "statutory instruments".

The current effect of the amendment is therefore that only Welsh statutory instruments may be partially annulled, while statutory instruments will continue to be subject to a simple yes/no vote in the Senedd.

Amendment 2

The Senedd approval procedure provides the Senedd with a yes or no vote on a draft Welsh statutory instrument in its entirety. This amendment provides for a third outcome, modelled, to an extent, on clause 1 of Lord Thomas of Gresford's Bill – which enables the House of Lords to vote that the Commons should 'think again' on an instrument passed by the House of Commons (thereby addressing the constitutional anomaly of an unelected upper chamber rejecting a piece of legislation that has already been approved by the elected lower chamber).

An elected unicameral legislature such as the Senedd does not face the same problem as that addressed by clause 1 of Lord Thomas of Gresford's Bill; as such the proposed

amendment instead seeks to provide an opportunity for the Senedd to express specific concerns about an instrument to the Welsh Ministers.

The amendment would allow the Senedd to approve an instrument subject to amendments specified in the resolution, following which the responsible authority can decide whether to make the instrument as amended or withdraw the draft. This ensures that it remains clear that it is the responsible authority exercising the delegated power to make the legislation. It also avoids the Senedd forcing the responsible authority to make an instrument that is out of scope of the enabling powers, or which doesn't work for some other reason.

Under this option the responsible authority is not prevented from bringing forward a new draft Welsh statutory instrument in future, which might be the same instrument unamended, or amended in a slightly different way to try to address the Senedd's concerns. The amended Senedd approval procedure will apply only to Welsh statutory instruments, including those made under pre-commencement enactments by virtue of Schedule 1A (which does not require amendment).

The amended procedure will not apply to joint or composite statutory instruments or to Orders in Council, which are not made as "Welsh statutory instruments" under the Bill but remain as "statutory instruments".

Amendment 3

This amendment allows for "administrative correction", defined using the criteria in clause 2 of Lord Thomas of Gresford's Bill, and applied to all Welsh statutory instruments laid before the Senedd, rather than being limited to those subject to the Senedd approval procedure. To improve transparency, the suggested amendments include a requirement on responsible authorities to notify the Presiding Officer of any such corrections. The responsible authority must also send a certified copy of the corrected Welsh statutory instrument to the National Library and the King's Printer for Wales, the latter of whom must publish the corrected instrument.

Since correction slips can be issued at any time, and the proposed amendment includes additional safeguards around notifying the Llywydd and publication via the King's Printer, this amendment does not impose any time limit on such administrative corrections. This should also avoid the Government focusing in debate on any perceived issues with the time limit, rather than on the more pertinent issue of placing administrative correction on a statutory footing.

Amendment 4

A separate King's Printer Office has existed in Scotland since 1998 and in Northern Ireland for over a century. A decade ago, the constitutional committee of the Senedd called for the creation of a King's Printer for Wales along the same lines, and a measure to this end was originally considered by the then Government through the Government and Laws in Wales Bill.

This amendment would therefore finally achieve this equality of legislative status for Wales by establishing the King's Printer for Wales as an office in its own right – rather than simply a title, as is currently provided in the Bill.

Amendment 5

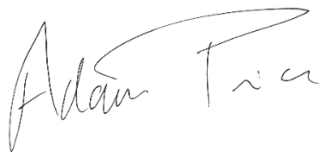
This amendment inserts a new provision into Part 1 of the 2019 Act requiring the Welsh Ministers to prepare and publish a report on corrections to Welsh statutory instruments every twelve months.

Amendment 6

This amendment imposes a duty on the Welsh Ministers to review the operation of the Act. As the duty to review applies to the whole Bill it has been inserted as a freestanding provision in Part 4 of the Bill.

The review will be carried out within a six month period following the first anniversary of the Bill receiving Royal Assent, to allow sufficient time for all provisions of the Bill to be brought into force.

Diolch,

Adam Price AS / MS,
Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr
Carmarthen East and Dinefwr

